

1017. BERG EN TERBLIJT (Geulhem) 8,7 km

www.wandelgidszuidlimburg.com

Tijdens deze heuvelachtige wandeling met drie steile boshellingen loopt u o. a. door hellingbossen en het natuurgebied Ingendaal waar u een prachtig stuk langs de Geul loopt. In Houthem passeert u de prachtige St. Gerlachuskerk en Chateau Sint-Gerlach. In Berg en Terblijt loopt u door het natuurgebied Langen Akker. Via mooie bospaadjes komt u weer bij het startpunt. Langs de Geul passeert u na 5 km twee zitbanken.

Startpunt: Restaurant De Geulhemermolen, Geulhemmerweg 49, Berg en Terblijt.

(U kunt parkeren op de parkeerplaats of langs de weg).

U kunt ook starten bij de parkeerplaats bij de begraafplaats In Berg en Terblijt, Langen Akker 136. Vanaf de parkeerplaats gaat u L over het asfaltpad met rechts de asfaltweg. Na 50 m gaat u tegenover huisnr. 150 en bij grote zwerfsteen L. Ga nu veder bij ^^^^ in punt 5

GPS afstand	Looptijd	Hoogteverschil	Totaal omhoog
8,73 km	2.15 uur	75 m	148 m

Wandelgids Zuid-limburg
www.wandelgidszuidlimburg.com

1017. BERG EN TERBLIJT (Geulhem) 8,7 km

1. Met uw rug naar de ingang van de Geulhemermolen gaat u bij ANWB-wegwijzer R (blauw/rood). Meteen daarna gaat u boomkruis en bij verbodsbord L (rood/blauw) de doodlopende asfaltweg omhoog, die na 50 bij volgend verbodsbord een stijgende holle bosweg wordt. Negeer na bijna 200 zijpad links omhoog. Bijna 150 m verder negeert zijpad scherp rechts omlaag. Meteen daarna gaat u bij afsluitboom R (blauw/geel-rood/viabelgica). Negeer meteen zijpad links omhoog en blijf geruime tijd het pad boven in de boshelling RD (blauw/geel-rood) volgen. Na 700 m gaat u aan de 3-sprong bij afsluitboom R (geel-rood/viabelgica) omlaag met en eindje verder links van u de voormalige mergelgroeve Curfs. Aan de 3-sprong bij grote zwerfstenen en waar de grindweg een dalende asfaltweg wordt, gaat u RD verder omlaag.

2. Beneden, voorbij zwerfstenen en trafohuisje, steekt RD via de smalle brug de Geul over en volgt u RD (blauw) de asfaltweg. Na 200 m gaat u aan de 4-sprong bij memoriekruis staand op grote zwerfsteen R (rood/blauw) over de grindweg, die een eind verder naar links buigt en een smalle asfaltweg wordt.

(Op 8 juli 1941 is hier om 1.17 uur een vliegtuig van het 61 Squadron van de Royal Air Force neergestort dat door een Duitse nachtjager was neergeschoten. De middel zware bommenwerper kwam uit het Engelse Hemswell (in de buurt Sheffield) en was op weg naar Mönchengladbach. De hier genoemde drie bemanningsleden liggen begraven op het Jonkerbos Oorlogskerkhof in Nijmegen. De piloot J.G.N. Braithwaite overleefde de crash en werd door de Duitsers gevangen genomen.)

Na 25 m passeert u rechts bij hekje een mooi bijzonder veldkruis dat aan de bosrand staat).

Na bijna 400 m gaat u aan de ongelijke 4-sprong in de buurt Vroenhof bij de Martinuskapel (1932) en zitbank R (blauw/zwart) over het grindpad. Waar het grindpad op de hoek van het sportcomplex naar links buigt, gaat u meteen R over het bospaadje met rechts van u de meanderende Geul, het snelst stromend riviertje van Nederland.

(Hier bij dit prachtig plekje vloeien de molentak (rechts) van de Geul (Geulhemermolen) en de Geul (links) samen.)

Bij zitbank gaat u R weer verder over grindpad met links het sportcomplex. Aan de 3-sprong bij de Geulbrug gaat u L (geel) verder over het grindpad.

(Als hier even R gaat, dan komt bij de tweede brug bij de Geulhemmer molen en bijbehorende stuw. De huidige molen en woonhuis stammen uit 1768. Tot 1955 was de molen in gebruik als korenmolen (zie infobord). Kijk bij infobord ook even omhoog en u ziet een muurkruis met tekst).

Aan de 3-sprong gaat u RD.

(Links ziet u hier de schietpaal met kogelvanger van de schutterij St. Martinus (1599) uit Houthem en de voormalige St. Martinuskerk (1785) in de buurt Vroenhof. Rechts ziet u de bijzondere toren van het Ronald McDonald Huis).

Aan de T-splitsing gaat u R.

(U verlaat hier de gele route. Rechts heeft u mooi zicht op de bijzondere toren van het Ronald McDonald Huis).

Aan de 3-sprong gaat u RD. Aan de asfaltweg in Houthem gaat u L.

(Als u hier even RD het terrein van Adelante oploopt, dan ziet u rechts het bijzondere Ronald McDonald Huis, het eerste in Europa dat verbonden is aan een revalidatiecentrum. Het gebouw is het eerste Nederlandse Hundertwasser project (Oostenrijkse kunstenaar/architect). Hier kunnen gezinnen met een gehandicapt kind vakantie vieren en toch gebruik maken van de noodzakelijke revalidatie).

Negeer zijweg links.

3. Vlak daarna aan de 3-sprong bij de mooie Sint-Gerlachuskapel (1870) gaat u R (geel/Onderstestraat) over de klinker- asfaltweg. Negeer zijwegen links.

(U passeert bij huisnr. 18 een prachtige mergelwoning, de voormalige pastorie (1874)).

Waar de klinkerweg naar links buigt, loopt u bij kanon en de ingang naar het kerkhof RD (zwart/geel) het mooie Prinses Juliana park binnen waarin meestal vele mooie kunstwerken staan.

(Voordat u het park inloopt, kunt u R via het kerkhof de prachtige Sint Gerlachuskerk uit 1720 met het prachtige barokke interieur bezoeken. Moet u beslist doen. U kunt dan ook een bezoek brengen aan de schatkamer van St. Gerlachus).

Neem in het park het eerste pad R. U passeert de achterkant van de Sint Gerlachuskerk. Dan passeert u bij ronddraaiend ei (kunstwerk) de voorkant van het prachtige Château Sint Gerlach.

(Château Sint Gerlach is het voormalig Norbertijnen klooster dat gebouwd is in 1201 in de nabijheid van het graf van ridder kluizenaar Gerlachus, die overleed in 1164 of 1165. Dit dubbel klooster werd aanvankelijk door mannen en vrouwen bewoond maar werd na 1218 een adellijk vrouwenstift. In het begin van de 18e eeuw werd het ingrijpend verbouwd. In 1786 verlieten de zusters het klooster. In de 19e eeuw is het klooster omgebouwd tot kasteel. Nu is er restaurant "Château Sint Gerlach" en "bristrot de Liège" in gehuisvest).

Vorbij de beelden van de abt van het klooster en moeder overste van het stift gaat u aan de asfaltweg L met rechts van u het rode hotel Sint Gerlach.

(Het hotel is gehuisvest in de voormalige pachthof van het klooster en is rond 1759 gebouwd. De pachthof bestond uit vier hoekpaviljoens die door lage vleugels verbonden waren en een grote schuur gegroepeerd rondom een ruime binnenplaats. De grote schuur werd als opslag voor de oogst gebruikt en in de lagere vleugels werd het vee gestald. Voor die tijd was deze pachthof erg modern van opzet. Men sprak zelfs van een oogst- en veepaleis. In het hotel hebben diverse belangrijke wereldleiders overnacht o.a. in 1991 de toenmalige president van Frankrijk François Mitterrand en in 2005 de toenmalige president Bush van de Verenigde Staten, maar ook de popsterren Bruce Springsteen (2012) en The Rolling Stones (2014), die optraden tijdens Pinkpop).

Waar de asfaltweg naar links buigt, loopt u RD via het klaphek het natuurgebied Ingendael binnen. Na 10 m gaat u bij rioolbuis R (groen) over het graspad. Neem nu het eerste graspad L met links een sloot en u loopt u verder het natuurgebied binnen.

(Mogelijk komt u hier grazende Galloway runderen of Konikpaarden tegen).

Na ruim 500 m gaat u aan de 4-sprong R.

(Hier ziet u links het autowegviaduct van de A-79, de enige dalbrug in Nederland).

Via smalle brug (Ingendaeler brökske) steekt u de Geul weer over en verlaat u het natuurgebied. Meteen na de brug gaat u R (groen/geel-rood/wit-rood) over het pad met rechts de meanderende Geul en links het hellingbos.

(Hier staat een zitbank, een mooi pauzeplekje na 5 km. In de zomer ziet u hier mogelijk Galloway runderen pootje baden).

4. Na bijna 200 m bij reling met touwen begint het pad te stijgen en passeert u boven een mooie mergelwand. Beneden loopt u voorbij zitbank RD. Een eindje verder gaat u aan de 3-sprong L (wit-rood) het brede holle bospad omhoog.

(Hier aan de 3-sprong staat rechts een zitbank aan de Geul, een genietplekje met prachtig uitzicht op Château Sint Gerlach)

Na 250 m gaat u scherp L (blauw) het pad omhoog en loop dit pad via twee steile gedeelten (2 x 50 m) omhoog. Na 300 m gaat u aan de 4-sprong R het paadje omhoog (U verlaat hier de blauwe route). Meteen daarna gaat u boven aan T-splitsing R het grindpad omhoog met vlak daarna boven bij afrastering links mooi uitzicht over de voormalige grindgroeve Meertens.

(Door de warme en beschutte ligging en de open schrale vegetatie is het een apart gebied binnen de Bergse Heide. Aan de rand van de groeve ziet u mogelijk Nederlandse landgeiten).

Volg boven het brede bospad RD. Vorbij draaihek (ingang van Meertensgroeve, een bezoekje waard), infobord Groene Hotspot 6/de stille Meertensgroeve en breed houten hek loopt u RD. 20 m verder gaat u aan de 4-sprong R over het pad met rechts de bosrand. Vlak daarna gaat u aan de 3-sprong L over het bospad.

(Even verder ziet u rechts beneden het voormalig cafévoetbalveld genaamd 't Kuupke).

Let op! Een eindje verder, waar u weer langs de bosrand loopt, gaat u L door het houten klaphek (honden uitren- uitloopveld).

(U kunt hier ook het pad RD blijven volgen, Aan de T-splitsing bij dikke eik gaat u L het pad omhoog. Boven bij breed houten hek gaat u door het klaphek. Ga dan verder bij *** in dit punt).

Meteen daarna aan de 3-sprong gaat u R over het paadje langs de boomzitbank.

Negeer klaphek rechts en u passeert de volgende boomzitbank. Via klaphek verlaat u weer het hondenuitlaat veld. Ga nu meteen L bij breed houten hek door het volgende klaphek. **** Ga dan R (blauw) over het asfalt- voetpad met links van u de bebouwde kom van Berg en Terblijt. Negeer zijwegen links.

5. Na bijna 200 m, tegenover huisnr. 150 en bij grote zwerfsteen gaat u R ^^^^ en via draaihekje bij groot ijzeren hek loopt u het natuurgebied Langen Akker binnen en volg het graspad bij groot infobord omhoog.

(Dit gebied was van 1954-1969 een kiezel/zandgroeve. Daarna tot 1989 afvalstort. Vanaf 2000 natuurgebied).

Let op! 30 m voorbij het infobord gaat u R over het graspad dat een ruime bocht naar links maakt met links een greppel. Aan de 4-sprong loopt u via draaihekje RD over het smalle graspad met rechts afrastering.

(Mogelijk komt u hier grazende Galloway runderen).

Na 100 gaat u aan de 4-sprong L over het mountainbikepaadje.

(U kunt hier ook het pad, dat een ruime bocht naar links maakt, RD blijven volgen met rechts van u afrastering. Na 200 gaat u bij afrastering L met rechts de afrastering. Waar na 100 m het pad boven naar rechts buigt, negeert u draaihekje/veerooster rechts en volgt u het pad RD met rechts van u drie diepe kuilen. Meteen na de derde kuil, waarin meestal water staat en waarvan de wand gedeeltelijk bekleed is met keien, gaat u R. Ga dan verder bij **** in dit punt).

Meteen daarna gaat u R over het paadje met links een greppel/sloot. *(U verlaat hier het mountainbikepaadje).* **Vlak daarna bij groene putdeksel gaat u R en ga dan meteen schuin L het paadje omlaag. Let op! Bijna 100 m verder gaat R omlaag en loop dan RD met links afrastering/bosrand en rechts een diepe kuil, waarvan de wand gedeeltelijk bekleed is met keien. **** Via draaihekje/klaphek/veerooster verlaat u de voormalig zandgroeve/stortplaats en loop RD over het smalle bospad. Meteen daarna gaat u aan de T-splitsing L het bospad omlaag. Aan de Y-splitsing gaat u L verder omlaag. *(Na veel regenval kan het beneden soms drassig zijn).* Negeer zijpaden. Aan de T-splitsing gaat u L omlaag. Via klaphek bij afsluitboom verlaat u de**

Bergse Heide en gaat u R de doorgaande weg omlaag (*Brakkeberg max. 14%*).

6. Na bijna 150 m gaat u tegenover ingang van mergelgroeve L en loop dan even verder RD via het lange trappenpad het bospad steil omhoog en loop boven even verder het korte trappenpad omhoog. Na 150 m gaat u boven aan de T-splitsing R (even) omhoog en dan omlaag. Beneden aan de T-splitsing gaat u R omhoog met links boven het clubgebouw van V.V. Berg.

(Omhoog lopend heeft u rechts mooi uitzicht over Houthem o. a. op het torentje van de Gerlachuskerk. Beneden ziet u het kasteeltje Geulzicht (1918)).

Boven aan de 4-sprong gaat u RD omhoog met links het sportcomplex. Aan de Y-splitsing, met links van u een hek in afrastering van sportcomplex, gaat u R omlaag. Negeer zijpaden. Steek de brede bosweg over en loop RD het bospad omhoog. Vlak daarna gaat u boven aan de 4-sprong R het bospad omlaag met rechts van u een luchtkoker van mergelgroeve. Beneden aan de T-splitsing gaat u L de brede bosweg omlaag, die u net bent overgestoken.

(Na 150 m, waar de bosweg naar links buigt, heeft u rechts bij liggende boomstammen mooi uitzicht over het Geuldal).

Bijna beneden voorbij afsluitboom gaat u meteen R het pad omlaag en u passeert een memoriekruis (zie infobord). Beneden aan de klinkerweg gaat u L.

(Hier ligt rechts de ingang van de ondergrondse Geulhemmer steengroeve waaruit vroeger mergelsteen uit de bodem werd gehaald. Ze heeft een onderaards gangenstelsel van circa 25 km. lengte. In de groeve bevindt een schuilkapel (1798), waar tijdens de Franse Revolutie H. Missen werden opgedragen).

Bij beeld van de links staande Blokkenbreker, de ambachtsman die in het verleden met behulp van vaak primitieve werktuigen de blokken mergel ondergronds won, gaat u R de doorgaande weg omlaag. Na 250 m, voorbij de rechts gelegen grotwoningen, komt u weer bij de Geulhemermolen.

(De grotwoningen, de enige in Nederland, werden tot 1931 bewoond door blokkbrekers. Zie infobord. De grotwoningen zijn jaarlijks met Kerstmis te bezichtigen).

Auteur: Jos Wlazlo

Het Auteursrecht van deze tekst en het Databankenrecht op deze route ligt volledig bij de auteur. Niets van deze wandelroute mag worden gekopieerd, vervoelvoudigd of openbaar gemaakt zonder toestemming van de auteur.